

IR-XIV.432.2.278.2021

DECYZJA nr 132/21
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 17 listopada 2021 r.

w sprawie zwrotu dofinansowania

podjęta przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020:
w składzie:

- 1) Andrzej Bętkowski – Marszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 2) Marek Bogusławski – Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 3) Renata Janik – Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego
- 4) Tomasz Jamka – Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
- 5) Marek Jońca – Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego

Na podstawie art. 207 ust.1 pkt 1 i 2, art. 207 ust. 9 pkt 1 i art. 67 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), art. 104 oraz art. 107 § 1-3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), art. 6 i art. 9 ust.1 pkt 2 oraz art. 9 ust. 2 pkt 9 lit.a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust.2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668, z późn. zm.),

w sprawie wszczętej z urzędu, dotyczącej:

określenia panu .....
....., wcześniej prowadzący działalność pod nazwą:
....., adres do korespondencji
..... przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 na podstawie umowy o dofinansowanie nr RPSW....., terminu od którego nalicza się odsetki oraz sposobu zwrotu środków,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu: 17 listopada 2021 r.

orzeka:

1. określa panu ....., zamieszkałemu .....
wcześniej prowadzący działalność pod nazwą:
..... adres do korespondencji
....., przypadającą do zwrotu kwotę środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwany dalej „EFRR”) w łącznej

wysokości: **150 000,00 zł (słownie: sto pięćdziesiąt tysięcy złotych, 00/100)**, z tytułu zwrotu całości dofinansowania przekazanego na podstawie umowy nr RPSW.....00 o dofinansowanie Projektu nr RPSW..... wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

2. określa, że odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych nalicza się co do kwoty z EFRR, przekazanej wnioskiem o płatność nr RPSW....., w wysokości: 150 000,00 zł (słownie: sto pięćdziesiąt tysięcy złotych, 00/100), od dnia przekazania ww. środków EFRR **tj. od dnia 11.08.2020 r.**, aż do dnia całkowitej zapłaty należności głównej (w okresie odsetkowym należy uwzględnić zarówno dzień przekazania jak i dzień obciążenia rachunku bankowego Beneficjenta) na wskazany w uzasadnieniu decyzji rachunek bankowy.
3. określa, że zwrot następuje poprzez dokonanie przez pana ..... wpłaty należności o której mowa w pkt 1, wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, wskazany w uzasadnieniu decyzji.

UZASADNIENIE

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, zwana dalej „Instytucją Zarządzającą”, „IZ” lub „Organem”, ogłosił w dniu 27.03.2019 r. jednoetapowy konkurs zamknięty nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-253/19 naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działania 2.5 pn. „Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. W treści ogłoszenia o ww. konkursie zawarto informację, że szczegółowe zasady składania wniosków zostały zamieszczone w Regulaminie jednoetapowego konkursu zamkniętego nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-253/19, dostępnym na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl. Przedmiotowy regulamin, będący załącznikiem do Uchwały nr 370/19 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 20 marca 2019 r., stanowił uszczegółowienie informacji zawartych w ww. ogłoszeniu konkursowym. Przed sporządzeniem wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z zasadami zawartymi w ww. regulaminie oraz załączonymi do tego regulaminu dokumentami, zamieszczonymi na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodziły m.in.:

- „Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w Lokalnym Systemie Informatycznym LSI”,
- „Kryteria wyboru projektów dla Działania 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP w ramach pomocy de minimis do 200 000,00 PLN Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020”,
- „Wzór Umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 wraz z załącznikami”.

Jednocześnie w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwany dalej: „RPOWS 2014-

2020”) we wzorze umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, iż obowiązują zapisy Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, zwanej dalej: „ustawą wdrożeniową”.

Ponadto, w wykazie obowiązujących aktów prawnych znajdującym się w ww. wzorze umowy o dofinansowanie wskazano, iż obowiązują zapisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r.), zwanego dalej: „rozporządzeniem nr 1303/2013”.

W zamieszczonym na ww. stronie internetowej Instytucji Zarządzającej wzorze umowy o dofinansowanie projektu w § 1 ust. 4 zamieszczono definicję pojęcia wytycznych, obowiązujących w ramach realizacji RPOWŚ 2014-2020, w tym „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”.

Następnie, w § 1 ust. 6 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję „projektu”, zgodnie z którą: „Projekcie” - należy przez to rozumieć przedsięwzięcie szczegółowo określone we wniosku o dofinansowanie, zgłoszone do objęcia lub objęte współfinansowaniem UE, realizowane w ramach danej osi priorytetowej programu operacyjnego, zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, będące przedmiotem niniejszej Umowy.”

W treści § 1 ust. 30 wzoru umowy o dofinansowanie projektu wskazano definicję rozliczenia płatności zaliczkowej rozumianej jako udokumentowanie we wniosku o płatność części lub całości wydatków poniesionych na realizację Projektu na zasadach i w terminie określonym w niniejszej umowie i nieujętych w dotychczas złożonych wnioskach o płatność.

Następnie, w § 1 ust. 34 wzoru umowy o dofinansowanie projektu wskazano, że zakończenie realizacji projektu należy rozumieć w kontekście sytuacji, w której spełnione są dwa kryteria kumulatywnie:

- a) wszystkie działania związane z realizacją Projektu zostały faktycznie wykonane (żadna dalsza czynność nie jest wymagana do zakończenia Projektu);
- b) wszystkie wydatki założone w Projekcie zostały poniesione przez Beneficjenta/Partnera (żadne dalsze płatności nie będą już ponoszone).

Jednocześnie w § 1 ust. 41 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zawarto definicję pojęcia nieprawidłowości.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 2 wzoru umowy o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązany był do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

Następnie w § 3 ust. 1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „do realizacji Projektu z należytą starannością,

w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

W dalszej części wzoru umowy o dofinansowanie wskazano w § 10, że „Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta do dnia zwrotu tych środków”, a w przypadku, gdy te środki, podlegające zwrotowi nie zostałyby w odpowiednim terminie zwrócone przez Beneficjenta to Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

Jednocześnie, w treści § 25 ust.1 pkt 2 oraz ust. 3 wzoru umowy o dofinansowanie wskazano, że Instytucja Zarządzająca może rozwiązać niniejszą umowę z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia, jeżeli Beneficjent zaprzestał realizacji projektu i w takiej sytuacji Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Dodatkowo, w treści § 25 ust. 4 wzoru umowy o dofinansowanie wskazano, że „W przypadku zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości Beneficjenta, powodującej, iż nie zostaną zrealizowane cele dofinansowanego Projektu, przy jednoczesnym braku wystąpienia nieprawidłowości, Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu kwoty przekazanego dofinansowania.”

Ponadto, każdy wnioskodawca zgodnie z ww. regulaminem konkursu zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”, opracowanym przez Ministra Rozwoju i Finansów i zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl (wersja obowiązująca dla konkursu: z dnia 19 lipca 2017 r.).

Do przedmiotowego konkursu zamkniętego przystąpił ....., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: ..... z ówczesną siedzibą: ....., zwany dalej „Beneficjentem” lub „Stroną”, składając w dniu 29.07.2019 r. wniosek o dofinansowanie projektu pn.: „.....” na wnioskowaną kwotę dofinansowania w wysokości: ..... zł.

W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie w pkt IV-Charakterystyka projektu Beneficjent wskazał, że w ramach planowanej inwestycji wprowadzi na rynek zupełnie nowy i innowacyjny Robot Montażowy wraz z Usługą Montażu do montażu dużych okien i fasad. Poza wyzwaniem, jakim są ciężkie materiały czy duże przeszklenia wiele firm boryka się z problemem braku pracowników. W czasach kiedy tak trudno znaleźć doświadczonego pracownika posiadanie nowoczesnych maszyn zachęci montażystów do współpracy. Zakup tego Roboty wraz ze specjalistyczną Usługą Montażu jest jedyną szansą na rozwój mojej Firmy. Następnie Beneficjent zapewnił, że trwałość Projektu przewidziana jest na co najmniej 3 lata, trwałość projektu będzie finansowana z bieżącego obrotu

firmy ale inwestycja ma charakter długoterminowy. Okres realizacji projektu we wniosku o dofinansowanie zaplanowano od dnia 01.01.2020 r. do 01.10.2020 r.

Następnie w pkt XIII pn. Harmonogram Rzeczowo-Finansowy Beneficjent wyznaczył dla zadania 1 Zakup Robota XC 800 do montażu dużych okien i fasad a dla zadania 2 Zakup Żurawia Samojezdnego - samochodu specjalistycznego koniecznego do przenoszenia Robota na wyższe kondygnacje. W pkt XIV -Wskaźniki Beneficjent wyszczególnił wskaźniki produktu i rezultatu, jakie miały być osiągnięte w wyniku realizacji Projektu.

Następnie, w pkt XVI-Oświadczenia wnioskodawcy Beneficjent zawarł następujące oświadczenia:

Pod punktem 3: „Oświadczam, iż zapoznałem się z Regulaminem konkursu i akceptuję jego postanowienia w zakresie warunków i zasad ubiegania się o dofinansowanie w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020.”,

Pod punktem 4: „Oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, a w przypadku pozytywnego rozpatrzenia niniejszego wniosku zobowiązuje się do zapewnienia trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania planowanych efektów projektu opisanych za pomocą wskaźników w okresie 5/3 lat od płatności końcowej zgodnie z art. 71 Rozporządzenia Rady nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.”

Pod punktem 6: „Oświadczam, że wobec mnie / partnerów nie otwarto postępowania likwidacyjnego, ani nie ogłoszono upadłości, w tym również nie oddalono wniosku o ogłoszenie upadłości z powodu braku majątku wystarczającego na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego.”

Pod punktem 10: „Oświadczam, że posiadam (będę posiadał) środki finansowe na zabezpieczenie wkładu własnego do niniejszego projektu.”

W dokumencie pn. „Biznesplan”, stanowiącym część dokumentacji konkursowej, Beneficjent wskazał, że wprowadzenie na rynek zupełnie nowego i innowacyjnego Robota Montażowego BEFARD XC-800 wraz z Usługą Montażu jest odpowiedzią na potrzeby polskiego rynku, na którym rośnie zapotrzebowanie na urządzenia przyspieszające pracę w budownictwie i zwiększające bezpieczeństwo Ponadto, Beneficjent w Biznesplanie stwierdził, że przy montowaniu wielkogabarytowych przeszkleń niezbędny jest również Żuraw Samojezdny, który jest częścią projektu Beneficjent wskazał również, że w wyniku realizacji projektu dojdzie do wdrożenia innowacji produktowej (Robot Montażowy XC-800 wraz z innowacyjną usługą montażową) oraz uzupełniająca innowacja marketingowa. Wprowadzenie na rynek Robota jest innowacją na skalę co najmniej regionalną. Nikt w województwie świętokrzyskim nie realizuje takiej usługi. Beneficjent wskazał, że tak innowacyjne rozwiązanie postawi go w pozycji lidera na rynku prac montażowych. Ponadto, w Biznesplanie w części dotyczącej zdolności finansowej do zrealizowania projektu Beneficjent zagwarantował, że posiada środki własne w kwocie: 65 967,00 zł, niezbędne do pokrycia części (tj. około 27%) planowanej do dofinansowania inwestycji. Jednocześnie Beneficjent w ww. zadeklarował utworzenie 1 etatu. Następnie, Beneficjent w Biznesplanie wskazał, że sprzedaż oferowanych przez prowadzone przedsiębiorstwo produktów wciąż rośnie, a po zakupie planowanego Robota oraz po wprowadzeniu usługi na rynek planowany jest wzrost sprzedaży okien o 15% .

W wyniku przeprowadzonej przez Instytucję Zarządzającą oceny merytorycznej, przedmiotowy wniosek o dofinansowanie, zwany również „projektem”, na podstawie Uchwały Nr 2004/20 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r. został zakwalifikowany do wsparcia w ramach Działania 2.5 w kwocie dofinansowania w wysokości: ..... zł, uzyskując .. punktów i ... miejsce .... na liście rankingowej projektów złożonych i wybranych do wsparcia w ramach przedmiotowego konkursu. Instytucja Zarządzająca zawarła w dniu 21 lipca 2020 r. z ..... prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą: ..... jako Beneficjentem tego Programu, Umowę nr RPSW..... o dofinansowanie Projektu nr RPSW.....-..... pn.: „..... (zwaną dalej „umową o dofinansowanie”) na kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości ..... zł. Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami zawartymi w przedmiotowej umowie o dofinansowanie przed jej podpisaniem. W niniejszej umowie o dofinansowanie znalazły się wszystkie wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, stanowiącym załącznik do ww. Regulaminu konkursu zamkniętego.

W związku z czym Beneficjent podpisując ww. Umowę o dofinansowanie został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji Projektu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie oraz w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu. Jednocześnie, zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie Beneficjent został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych horyzontalnych oraz zgodnie z procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie.

Do przedmiotowej umowy o dofinansowanie w dniu 28.05.2020 r. Beneficjent przekazał Załącznik nr 1 do Instrukcji wypełniania załączników tj. „Oświadczenie o spełnianiu kryteriów MŚP” z dnia 26.05.2020 r. w którym wskazał, że od roku 2017 poziom zatrudnienia w firmie wynosi 2 etaty. W załączniku pn: „Deklaracja majątkowa Beneficjenta wraz z niezbędnymi dokumentami wskazującymi na jej status majątkowy” Beneficjent przekazał Potwierdzenie salda rachunku w PKO Bank Polski S.A. posiadacza: ..... z istniejącym na dzień 08.05.2020 r. saldem tego konta w kwocie: 140 547,21 zł oraz Zaświadczenie o posiadaniu konta firmy: ..... (tj. poręczyciela weksla in blanco zgodnie z ustanowionym zabezpieczeniem prawidłowej realizacji warunków umowy o dofinansowanie) z istniejącym na dzień 11.05.2020 r. saldem tego konta w kwocie: 135 292,83 zł. Ponadto Beneficjent załączył stosowne zaświadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Drugiego Urzędu Skarbowego w Kielcach o braku zaległości z tytułu opłat składek czy podatków.

Do przedmiotowej umowy o dofinansowanie w dniu 10.07.2020 r. Beneficjent przekazał integralny załącznik tj. **zaktualizowany i skorygowany po ocenie wniosków o dofinansowanie**, w którym w pkt IX – Montaż finansowy zagwarantował wniesienie wkładu własnego niezbędnego do realizacji projektu w kwocie: 65 967,00 zł oraz w pkt XIV-Wskaźniki ujął wskaźniki produktu i rezultatu, jakie miały być osiągnięte w wyniku realizacji Projektu.

Ponadto, w przedmiotowym zaktualizowanym wniosku o dofinansowanie znalazły się wszystkie wyżej omówione oświadczenia w zakresie m.in. **świadomości praw i obowiązków wynikających z tytułu realizacji projektu oraz oświadczenie dotyczące stabilnej kondycji finansowej przedsiębiorstwa (tj. w zakresie braku toczącego się postępowania likwidacyjnego czy upadłościowego), które zostały podpisane przez Beneficjenta w tym wniosku w dniu 09.07.2020.**

Po podpisaniu umowy o dofinansowanie w dniu 23.07.2020 r. Beneficjent przekazał przez system teleinformatyczny SL2014 wniosek o płatność nr RPSW....., w którym zawniósł o wypłatę płatności zaliczkowej w kwocie: 150 000,00 zł, stanowiącej około 85% wartości dofinansowania przyznanego w umowie o dofinansowanie. Przedmiotowy wniosek o płatność po dokonanej weryfikacji został zatwierdzony przez Instytucję Zarządzającą w dniu 28.07.2020 r. a w dniu 11.08.2020 r. została wypłacona Beneficjentowi z rachunku bankowego Ministra Finansów płatność zaliczkowa środków dofinansowania w kwocie 150 000,00 zł.

W dniu 22.10.2020 r. Beneficjent zwrócił się do Instytucji Zarządzającej pismem z dnia 19.10.2020 r. z prośbą o wydłużenie terminu realizacji projektu o 3 miesiące, tj. do dnia 31.12.2020. W odpowiedzi na powyższe IZ pismem znak IR-V.432.71.446.2019 z dnia 06.11.2020 r. poinformowała, że w załączeniu do pisma przesyła dwa egzemplarze projektu aneksu nr RPSW..... do umowy o dofinansowanie, uwzględniający wnioskowaną przez Beneficjenta zmianę. Przedmiotowy Aneks, podpisany przez Instytucję Zarządzającą, został do Beneficjenta przesłany celem jego podpisania i zwrotnego odesłania w terminie 7 dni do Sekretariatu Departamentu Inwestycji i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego Beneficjent odebrał korespondencję ale nie odesłał podpisanego przez siebie Aneksu.

W dniu 16.10.2020 r. za pomocą systemu SL2014 Beneficjent złożył wniosek o płatność nr RPSW....., w którym przedstawił wydatki kwalifikowalne w wysokości 133 000,00 zł w tym dofinansowanie na kwotę 119 700,00 zł zaznaczając go jako wniosek rozliczający zaliczkę, wniosek o zaliczkę i wniosek sprawozdawczy. Beneficjent w Postępie rzeczowym wskazał, że zapłacono zaliczkę na zakup Robota XC 800 i dokonano zakupu Żurawia Samochodowego. Beneficjent załączył faktury i protokół odbioru pojazdu skompletowanego. Instytucja Zarządzająca poprzez system korespondencji SL2014 wysłała do Beneficjenta w dniu 19.10.2020 r. stosowną wiadomość, w której poinformowała, że w ramach weryfikacji wniosku o płatność stwierdzono braki i nieścisłości, błędnie uzupełnione: Zakładka Projekt, Zakładka Wskaźniki Produktu, Zakładka Wskaźniki rezultatu, Zakładka Zestawienie dokumentów, brak **potwierdzenia przelewu/wyciągu z konta bankowego za faktury**, brak zapisu Projekt realizowany w ramach RPO WŚ na lata 2014-2020 oraz numery Projektu na pierwszej stronie faktury, należy wpisać nr kontraktu oraz wypełnić Zakładki Zamówienia Publiczne oraz Informacje o kontrakcie (dołączając niezbędne dokumenty oraz umowę z Wykonawcą), Zakładka Załączniki – należy dołączyć dokumenty o prowadzonej wyodrębnionej ewidencji księgowej zgodnie z umową o dofinansowanie § 16 pkt 1 oraz należy dołączyć specyfikację techniczną zakupionego urządzenia w celu zweryfikowania zgodności parametrów z Biznes planem. IZ poinformowała, że wniosek o płatność należy poprawić do 28.10.2020 r.

Beneficjent nie poprawił wniosku i nie przedstawił wymaganych dokumentów.

W dniu 15.12.2020 za pomocą systemu SL2014 IZ poinformowała Beneficjenta, że termin poprawy wniosku upłynął, że należy w jak najszybszym terminie złożyć wniosek rozliczający zaliczkę do 85% lub dokonać zwrotu zaliczki.

W dniu 05.01.2021 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo Beneficjenta z dnia 31.12.2020 r., informujące o **zamknięciu prowadzonej działalności gospodarczej wraz z dniem 31.12.2020 r.** Beneficjent w piśmie tym wskazał, że „w związku z sytuacją pandemii COVID-19 w Polsce która spowodowała drastyczny spadek sprzedaży w mojej firmie, a przede wszystkim z powodu mojej długotrwałej choroby uniemożliwiającej mi dalsze prowadzenie działalności gospodarczej” zmuszony był do ogłoszenia upadłości swojej firmy i zamknięcia działalności z dniem 31.12.2020 r. Beneficjent na końcu pisma wskazał, że przerywa realizację swojego projektu. Jednocześnie do ww. pisma Beneficjent nie załączył żadnych innych dokumentów, uzasadniających i uwiarygadniających prezentowane stanowisko w kwestii trudnej sytuacji finansowej i zdrowotnej oraz wpływu epidemii COVID-9 na realizację projektu.

Instytucja Zarządzająca po dokonaniu stosownej analizy oraz zgodnie z postanowieniami § 25 ust. 1 pkt 2 umowy o dofinansowanie pismem znak: IR-V.432.71.446.2019 z dnia 23 lutego 2021 r. poinformowała Beneficjenta, że rozwiązuje umowę o dofinansowanie nr RPSW.....-..... z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia doręczenia niniejszego pisma. W piśmie tym, IZ wskazała, że w analizowanej sprawie w sytuacji zamknięcia przez Beneficjenta prowadzonej działalności gospodarczej i przerwania realizacji projektu (zgodnie z pismem Beneficjenta z dnia 31.12.2020) zaszła przesłanka konieczności rozwiązania umowy o dofinansowanie, regulowana treścią § 25 ust. 1 pkt 2 umowy o dofinansowanie, który stanowi, że: „Instytucja Zarządzająca może rozwiązać niniejszą Umowę z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia, jeżeli Beneficjent (...)”: „(...) 2. Zaprzestał realizacji Projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z niniejszą Umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu (...)”

Jednocześnie w piśmie tym, Instytucja Zarządzająca wskazała Beneficjentowi, że zgodnie z treścią § 25 ust. 3 umowy o dofinansowanie zobowiązany jest do zwrotu otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania dofinansowania do dnia jego zwrotu, w terminie 14 dni od dnia rozwiązania umowy o dofinansowanie. Przedmiotowe pismo zostało odebrane przez Beneficjenta dopiero w dniu 27.04.2021 r.

Z uwagi na jednomiesięczny okres wypowiedzenia umowa o dofinansowanie nr. RPSW.....-26-..... **uległa rozwiązaniu z dniem 27 maja 2021 roku.**

W odpowiedzi na rozwiązanie umowy, w dniu 04.05.2021 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo Beneficjenta z dnia 27.04.2021 r., sygnowane

..... w którym poinformował, że nie zgadza się z wezwaniem do zapłaty zwrotu wypłaconego dofinansowania. Beneficjent wskazał, że „zaprzestanie realizacji projektu, na które powołuje się Urząd, wynika z ogłoszenia upadłości mojej firmy- którą prowadziłem 20 lat. Zgodnie z § 17 punkt 6 podpisanej Umowy o dofinansowanie „Zasada trwałości nie ma zastosowania w przypadku, gdy Beneficjent zaprzestał działalności z powodu ogłoszenia upadłości niewynikającej z oszukańczego bankructwa w rozumieniu przepisów art. 71 rozporządzenia ogólnego”. Ponadto, Beneficjent w piśmie stwierdził, że „zaprzestanie realizacji projektu wynika tylko i wyłącznie z drastycznego spadku sprzedaży związanego z pandemią COVID-19, a przede wszystkim z poważnego pogorszenia stanu zdrowia w związku z długotrwałą chorobą i braku możliwości normalnego prowadzenia pracy zawodowej.” Beneficjent przesłał w załączeniu do pisma kopię za zgodność z oryginałem Wniosku Dłużnika ..... o ogłoszenie upadłości z opcją likwidacyjną majątku dłużnika. Do niniejszego pisma Beneficjent nie załączył żadnych innych dokumentów, uzasadniających i

uwiarygadniających prezentowane stanowisko w kwestii trudnej sytuacji finansowej i zdrowotnej oraz wpływu epidemii COVID-9 na realizację projektu.

W odpowiedzi na powyższe, Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-V.432.71.446.2019 z dnia 07.05.2021 r. podtrzymała zasadność rozwiązania umowy o dofinansowanie i wskazała, że „*Niezaprzeczalnym jest fakt, iż beneficjent zaprzestał realizacji projektu, o czym sam informuje w piśmie. Tym samym, IZ RPOWŚ na lata 2014-2020 utwierdza się w przekonaniu, iż rozwiązanie umowy z beneficjentem było czynnością konieczną i co najważniejsze uzasadnioną zapisami § 25 ust. 1 pkt 2 umowy o dofinansowanie.*” Ponadto, IZ w piśmie tym wskazała, że okoliczności na jakie powołuje się Beneficjent dotyczące złożenia wniosku o upadłość nie usprawiedliwiają jego postępowania, a wręcz przeciwnie stanowią przesłankę do żądania zwrotu dofinansowania zgodnie z treścią § 25 ust. 4 umowy o dofinansowanie. IZ przypomniała jednocześnie, że Beneficjent zawierając umowę o dofinansowanie zobowiązany jest do przestrzegania jej zapisów włącznie z poniesieniem wszelkich konsekwencji wynikających z niewywiązania się z jej zapisów oraz że jest zobowiązany do zwrotu wypłaconego dofinansowania. Przedmiotowe pismo zostało odebrane przez Beneficjenta i w dniu 19.05.2021 r.

W dniu 18 czerwca 2021 roku za pośrednictwem Systemu SL2014 IZ pismem znak:IR-XIII.432.2.25.2020 wezwała Beneficjenta do złożenia wniosku o płatność końcową i do zwrotu zaliczki wraz z odsetkami.

Beneficjent nie poprawił wniosku o płatność i nie zwrócił zaliczki.

W dniu 06.07.2021 r. na podstawie art. 207 ust.8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), zwanej dalej „u.f.p.”, Instytucja Zarządzająca przekazała do Beneficjenta pisemne wezwanie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.2.278.2021 z dnia 05.07.2021 r.) do zwrotu środków dofinansowania w kwocie 150 000,00 zł wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem procedur wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Przedmiotowe wezwanie zostało odebrane przez Beneficjenta w dniu 13.07.2021 r. W wyznaczonym terminie Beneficjent nie dokonał wymaganego zwrotu należności.

Z uwagi na brak wymaganego zwrotu, Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.2.278.2021 z dnia 05.08.2021 r. w oparciu o art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), zwanej dalej „k.p.a.”, oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 u.f.p. zawiadomiła Beneficjenta, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków w formie decyzji w sprawie zwrotu całości dofinansowania wraz z odsetkami. W przedmiotowym zawiadomieniu IZ wyznaczyła 7 dniowy termin na wniesienie uwag oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi sprawy. Przedmiotowe zawiadomienie zostało wysłane na adres zgodny z § 29 ust. 4 pkt c) umowy o dofinansowanie, tj. adres wskazany do doręczeń w przypadku wszczęcia postępowania dotyczącego zwrotu środków. Beneficjent nie odebrał pisma i nie dokonał zwrotu. Zgodnie z § 29 ust. 5 wszelkie pisma przesłane na adres wskazany w ust. 4 Strony Umowy uznają za skutecznie doręczone, niezależnie od tego, czy dokumenty, pisma i oświadczenia zostały rzeczywiście odebrane przez Strony Umowy.

Jednocześnie, w dniu 02.09.2021 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo Beneficjenta z dnia 27.08.2021 r. sygnowane .....
wyjaśnił, że Aneks uwzględniający wydłużenie terminu realizacji projektu został przez niego

podpisany dnia 02.12.2020 roku i pozostawiony w sekretariacie Urzędu. Następnie Pan ..... oświadczył w piśmie, że zachował wszelkie procedury a środki dofinansowania zostały wydatkowane zgodnie z umową o dofinansowanie i Harmonogramem Wniosku o dofinansowanie. Beneficjent jeszcze raz poinformował, że „*zaprzestanie realizacji projektów wynika z Ogłoszenia upadłości jego firmy wynikającego z poważnych problemów zdrowotnych i drastycznego spadku sprzedaży wynikającego z pandemii COVID-19 w kraju*”. Beneficjent w piśmie neguje konieczność zwrotu dofinansowania.

W związku z powyższym oraz z uwagi na brak zwrotu wymaganej należności, w dniu 13.09.2021 r. Instytucja Zarządzająca stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.a. sporządziła zawiadomienie Beneficjenta o przygotowaniu materiału dowodowego do wydania decyzji o zwrocie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.2.278.2021 z dnia 13.09.2021 r.). W terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia, Beneficjent mógł zapoznać się z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Dokumentacja została udostępniona do wglądu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, Departament Inwestycji i Rozwoju. Przedmiotowe zawiadomienie zostało odebrane w dniu 22.09.2021 r.

Beneficjent w dniu 05.10.2021 r. pismem z dnia 04.10.2021 r. wystąpił z prośbą o przesyłanie wszelkiej korespondencji pocztą elektroniczną na adres ..... Instytucja Zarządzająca udostępniła akta sprawy wysyłając je na podany adres mailowy w dniach 22 i 25.10.2021 r.

Następnie, w dniu 25.10.2021 r. wpłynęło pismo Beneficjenta z dnia 20.10.2021 r. tj. Wniosek o umorzenie postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 105 k.p.a. umorzenie postępowania następuje gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części lub jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym.

Wniosek Strony, w postępowaniu które zostało wszczęte z urzędu był bezzasadny, albowiem nie doszło do spełnienia przesłanek wskazanych w art. 105 k.p.a. Organ byłby związany wnioskiem strony o umorzenie postępowania gdyby postępowanie zostało wszczęte na wniosek Strony lub gdyby postępowanie stało się bezprzedmiotowe np. gdyby Beneficjent zwrócił dofinansowanie wraz z odsetkami.

Wobec powyższego, zaistniała konieczność, zgodnie z zapisami art. 207 ust. 9 u.f.p. wydania przez Instytucję Zarządzającą odpowiedniej decyzji o zwrocie.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego należy stwierdzić, co następuje.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą wdrożeniową”.

Zgodnie z art. 6 ustawy wdrożeniowej system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące

w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Następnie, zgodnie z treścią art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2):

- dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów,
- prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu operacyjnego,
- monitorowanie postępów realizacji programu operacyjnego,
- odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

Wykonując te zadania instytucja zarządzająca powinna uwzględniać zasadę równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów w ramach programu oraz zapewniać przejrzystość reguł stosowanych przy ocenie projektów.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 u.f.p. w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

„ 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,

2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.”

Wykonując te zadania instytucja zarządzająca powinna uwzględniać zasadę równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów w ramach programu oraz zapewniać przejrzystość reguł stosowanych przy ocenie projektów.

Na podstawie art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p. po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy o zasadach realizacji programów, wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków oraz zawierającą pouczenie o sankcji wynikającej z ust. 4 pkt 3, z zastrzeżeniem ust. 7.

W związku z regulacją prawną art. 67 ust. 1 u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy k.p.a. i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, z późn. zm.).

W świetle art. 104 i art. 107 k.p.a., organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończąc sprawę w danej instancji.

W świetle art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668, z późn. zm.) do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek. W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

Przystąpienie do realizacji projektów finansowanych w ramach programów operacyjnych jest dobrowolne. Wiąże się jednak z szeregiem obowiązków wynikających z dysponowania środkami publicznymi, które beneficjent bierze na siebie z chwilą przystąpienia do umowy o dofinansowanie projektu. Korzystanie ze środków publicznych zawsze wiąże się z wyższymi wymaganiami co do ich wydatkowania, które winny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny. To Beneficjent ponosi pełną odpowiedzialność za realizację projektu zgodnie z zapisami umowy.

To właśnie w Umowie o dofinansowanie określono szczegółowo zasady realizacji, prawa i obowiązki stron, konsekwencje naruszeń i nieprawidłowości.

Faktem w sprawie jest, że powyższa umowa została, skutecznie rozwiązana przez IZ z dniem 27.05.2021 r. Powodem rozwiązania umowy jest stan faktyczny do którego doprowadził Beneficjent sam przyznając, że zamyka działalność swojej firmy i „przerywa realizację swojego projektu”. Fakt, że złożył on w dniu 28.12.2020 r. wniosek o ogłoszenie upadłości z opcją likwidacyjną majątku dłużnika nie oznacza, że upadłość została już ogłoszona, bo to dopiero Sąd Rejonowy wydaje Postanowienie o ogłoszeniu upadłości i w dniu wydania takiego Postanowienia ogłasza się upadłość. Beneficjent rażąco nie wywiązał się z zapisów art. 25 ust. 4 umowy o dofinansowanie mówiącym, że w przypadku zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości zobowiązany jest do zwrotu kwoty przekazanego dofinansowania.

Rozwiązanie umowy o dofinansowanie z Beneficjentem, na podstawie zapisów § 25 ust. 1 pkt 2 umowy stanowiącym, iż Instytucja Zarządzająca może z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia rozwiązać umowę jeżeli Beneficjent: „*zaprzestał realizacji Projektu lub realizuje go niezgodnie z niniejszą Umową, przepisami prawa lub przepisami właściwymi dla Programu*”, stało się skuteczne w dniu 27.05.2021 r. czyli po upływie okresu jednomiesięcznego wypowiedzenia od dnia doręczenia rozwiązania umowy o dofinansowanie (zgodnie z adnotacją i podpisem widniejącym na potwierdzeniu odbioru rozwiązanie umowy z dnia 23.02.2021 r. zostało skutecznie dostarczone Beneficjentowi w dniu 27.04.2021 r.).

Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy przez IZ ma niewątpliwie charakter materialnoprawny a zasadność jego dokonania nie stanowi przedmiotu rozważań w niniejszej sprawie (patrz: I SA/OI 334/18 - Wyrok WSA w Olsztynie).

Zgodnie z prawem wspólnotowym tj. m.in. rozporządzeniem nr 1303/2013 oraz regulacjami określonymi w dokumentach programowych tj. *Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych*, wydanymi na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej), Instytucja Zarządzająca została zobowiązana do stałego monitorowania postępów realizacji programu operacyjnego poprzez monitorowanie postępów w realizacji wskaźników. Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego jest prowadzone przez Instytucję Zarządzającą na bieżąco, na wszystkich poziomach wdrażania tego Programu, równoległe z analizą postępu finansowego, mając na uwadze rozwiązania przyjęte zgodnie

z rozporządzeniem 1303/2013 w zakresie konstrukcji wskaźników w programie (art. 27 ust. 4) oraz zakresu sprawozdań z wdrażania (art. 50 i art. 111).

Ponadto, w obowiązujących dla przedmiotowego konkursu naboru wniosków o dofinansowanie *Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r.* w rozdziale 6.4 – *Zasada faktycznego poniesienia wydatku* wskazano, że do współfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony przez beneficjenta, a pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym tj. jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego. Następnie, w ww. *Wytucznych* wskazano, że dowodem poniesienia wydatku jest zapłacona faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej.

Jednocześnie w ww. *Wytucznych* w rozdziale 6.16-*Rozliczanie efektów projektu* wskazano, że instytucja zarządzająca będąca stroną umowy o dofinansowanie, zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do osiągnięcia i zachowania wskaźników produktu oraz rezultatu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie, a nieosiągnięcie lub niezachowanie ww. wskaźników, może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej.

Instytucja Zarządzająca w związku z poinformowaniem przez Beneficjenta o zaprzestaniu działalności gospodarczej wraz z dniem 31.12.2020 r. stwierdziła naruszenie przez Beneficjenta treści § 2 ust.2, § 3 ust.1, § 5 ust.1, § 7 ust.1 oraz § 9 umowy o dofinansowanie poprzez niezrealizowanie projektu zgodnie z założeniami wskazanymi we wniosku dofinansowanie (tj. nieosiągnięcie założonych wskaźników produktu i rezultatu), a także poprzez nierozliczenie pobranej płatności zaliczkowej środków dofinansowania.

W związku z czym, Instytucja Zarządzająca stwierdzając naruszenie przez Beneficjenta ww. zapisów umowy o dofinansowanie, obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania zobowiązana była do określenia kwoty nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania zgodnie z postanowieniami ww. art. 9 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

Instytucja Zarządzająca wskazuje, że obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach Rozporządzenia nr 1303/2013.

Z przepisów tych wynika, że na państwach członkowskich ciąży dwojakiego rodzaju obowiązek: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 Rozporządzenia nr 1303/2013).

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt.36 Rozporządzenia nr 1303/2013 „*nieprawidłowość - oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem*".

Przesłanki nieprawidłowości odnoszą się do zachowania sprawcy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu działań, oraz do skutków tego zachowania. Konieczne jest bowiem, by zachowanie to spowodowało szkodę w budżecie Wspólnot (Unii) lub w budżetach zarządzanych

przez Wspólnoty (Unię), albo szkodę taką mogło powodować. Pojęcie "szkoda" użyte w omawianej definicji oznacza uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych przez Unię, albo uszczerbek finansowy, na jaki budżety te zostały narażone. Wynika stąd, że faktyczne wystąpienie uszczerbku finansowego nie jest przesłanką konieczną dla zakwalifikowania zachowania jako nieprawidłowości, wystarczy bowiem sama możliwość jego wystąpienia.

Mając na uwadze omówioną powyżej definicję nieprawidłowości, obowiązującą w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania).

Taki sposób rozumienia definicji nieprawidłowości ugruntował się już w utrwalonej linii orzeczniczej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w Wyroku TSUE w sprawie C-406/14 z dnia 14 lipca 2016 r. stwierdził, że: „naruszenie prawa Unii stanowi nieprawidłowość w rozumieniu tego przepisu jedynie wtedy, gdy powoduje ono lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku. Naruszenie takie należy zatem uznać za nieprawidłowość, o ile może ono jako takie mieć skutki budżetowe. Natomiast nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych.” Dalej w tym samym Wyroku TSUE wskazano również, że: „uchylenie zasadom udzielania zamówień publicznych stanowi nieprawidłowość..., o ile nie można wykluczyć, że uchylenie to miało wpływ na budżet danego funduszu.” Analogiczne stanowisko zostało również zawarte w Wyroku z dnia 21 grudnia 2011 r. Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre, C-465/10, EU:C:2011:867, pkt 47.

Instytucja Zarządzająca również zaznacza, iż w dalszych orzeczeniach TSUE ww. linia orzecznicza była analogiczna tj. w Wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie C-408/16 TSUE przywołał wykładnię nieprawidłowości wprost z Wyroku C-406/14. W związku z czym należy uznać, iż TSUE potwierdził w utrwalonej linii orzeczniczej definicję istoty nieprawidłowości. Organ więc zauważa, że powtórzenie w Wyroku z 6 grudnia 2017 r. dosłownej treści pojęcia nieprawidłowości, zawartej w ww. wyroku z lipca 2016 r., pozwala wnioskować, że jest to utrwalona linia orzecznicza. Jak już wyżej wskazano, TSUE po raz kolejny powtórzył, że naruszenie prawa jest nieprawidłowością, o ile nie można wykluczyć, że uchylenie miało wpływ na budżet danego funduszu. Co najważniejsze, TSUE w swoim wyroku ponownie wyjaśnił, że nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych (nawet tylko potencjalnych) dla budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto należy wskazać, iż pomimo tego że obydwa przywołane powyżej wyroki TSUE odnoszą się do pojęcia nieprawidłowości w rozumieniu Rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006 (obowiązującego dla programów operacyjnych na lata 2007-2013), to definicja nieprawidłowości zawarta w Rozporządzeniu nr 1303/2013 nie zmieniła się znacząco i brzmi niemal identycznie, a co za tym idzie pozwala to na przyjęcie tezy, że wykładnia TSUE w obecnej perspektywie finansowej nie ulegnie zmianie.

W związku z powyższym, odnosząc się powyżej omówionego naruszenia postanowień umowy o dofinansowanie należy odnieść się do ww. definicji nieprawidłowości i niejako trzech elementów składowych ją tworzących. Nieprawidłowość oznacza **każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego. Beneficjent w analizowanej sprawie naruszył postanowienia § 2 ust.2, § 3 ust.1, § 5 ust.1, § 7 ust.1 oraz § 9 umowy o dofinansowanie. Naruszeniem w analizowanej sprawie jest niezrealizowanie projektu zgodnie z założeniami wskazanymi we wniosku dofinansowanie (tj. nieosiągnięcie założonych wskaźników produktu i rezultatu), a także nierozliczenie pobranej płatności zaliczkowej środków dofinansowania. Ponadto,**

naruszeniem w analizowanej sprawie jest zaprzestanie przez Beneficjenta realizacji projektu wskutek zamknięcia działalności gospodarczej w ramach prowadzonej firmy wraz z dniem 31.12.2020 r.

W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie, złożonym na konkurs zamknięty, Beneficjent w pkt *IV-Charakterystyka projektu* wskazał, że w ramach planowanej inwestycji zobowiązuje się wprowadzić na rynek zupełnie nowy i innowacyjny Robot Montażowy BEFARD XC-800 wraz z Usługą Montażu oraz zakup Żurawia Samojezdnego. Dane te zostały również zaprezentowane w dokumentacji konkursowej, na którą złożyło się m.in. Biznes Plan, w którym Beneficjent wskazał szczegółową wycenę i specyfikację techniczną ww. planowanego do zakupu urządzenia. Następnie, we wniosku o dofinansowanie w pkt *XIV-Wskaźniki* Beneficjent ujął następujące wskaźniki produktu i rezultatu, jakie miały być osiągnięte w wyniku realizacji Projektu:

1. 1. „Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6) [zł]” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to kwota 65 967,00 zł,
2. „Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) [przedsiębiorstwa] - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 przedsiębiorstwo,
3. „Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) [przedsiębiorstwa] - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 przedsiębiorstwo,
4. „Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29) [przedsiębiorstwa] - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 przedsiębiorstwo,
5. „Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28) [przedsiębiorstwa] - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 przedsiębiorstwo,
6. „Liczba utrzymanych miejsc pracy [EPC] - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 stanowisko pracy,
7. „Liczba wprowadzonych innowacji produktowych [szt.]” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 innowacja produktowa,
8. „Liczba wprowadzonych innowacji procesowych [szt.]” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 innowacja procesowa,
9. „Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych [szt.]” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 innowacja nietechnologiczna,
10. „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8) [EPC]” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 stanowisko pracy,
11. „Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach-mężczyźni [EPC]” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1 zatrudniony mężczyzna.

W związku z powyższym w wyniku realizacji projektu miała wzrosnąć konkurencyjność i innowacyjność przedsiębiorstwa, prowadzonego przez Beneficjenta poprzez zakup nowego innowacyjnego urządzenia i wprowadzenie usługi montażu, które pozwoliłoby Beneficjentowi postawić go w pozycji lidera na rynku prac montażowych. Ponadto, w nawiązaniu do ww. założeń wskazanych we wniosku o dofinansowanie należało się również spodziewać efektu wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwie o 1 etat oraz utrzymania dotychczasowego poziomu zatrudnienia, a także efektu w postaci wprowadzenia innowacji produktowej, procesowej i nietechnologicznej w przedsiębiorstwie.

W takim kształcie wnioski o dofinansowanie wraz z załączoną dokumentacją konkursową został poddany ocenie merytoryczno-technicznej przez Instytucję Zarządzającą, w trakcie której przyznano odpowiednią punktację w odniesieniu do m.in. wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie, zgodnie z zatwierdzonymi Kryteriami oceny wniosku o dofinansowanie dla Działania 2.5.

Nadmienić w tym miejscu również należy, że wszelkie założenia zawarte we wniosku o dofinansowanie nie zostały Beneficjentowi w żaden sposób narzucone, albowiem na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie Beneficjent w sposób całkowicie autonomiczny i samodzielny określił, że deklaruje wydatki do poniesienia i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu.

Jednakże, Beneficjent nie wywiązał się z ww. założeń wskazanych we wniosku o dofinansowanie, ponieważ zaprzestał realizacji projektu i wraz z dniem 31.12.2020 r. zakończył prowadzoną działalność gospodarczą, a co za tym idzie cel projektu, na który zostało przyznane dofinansowanie nie został w ogóle osiągnięty.

Fakt ten jest bezsprzeczny i został potwierdzony pisemnie przez Beneficjenta w piśmie z dnia 31.12.2020 r., informującym o zamknięciu prowadzonej działalności gospodarczej i „*przerwaniu realizacji projektu*”. Beneficjent choć przedstawił częściowe faktury za wskazane we wniosku o dofinansowanie urządzenia (brak potwierdzenia zapłaty za faktury) za wskazane we wniosku o dofinansowanie urządzenia, nie osiągnął wskazanych wskaźników produktu i rezultatu, będących miernikami efektów realizacji projektu. Inwestycja zaplanowana do realizacji i na którą przyznano dofinansowanie unijne nie została w ogóle zrealizowana, ponieważ Beneficjent **zaprzestał realizacji projektu** i zakończył wraz z końcem 2020 r. prowadzoną działalność gospodarczą, co skutkowało **rozwiązaniem umowy o dofinansowanie** z dniem 27.05.2021 roku zgodnie z § 25 ust. 1 pkt 2 umowy o dofinansowanie.

W analizowanej sprawie zdaniem Instytucji Zarządzającej doszło do naruszenia postanowień § 2 ust. 2, § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 7 ust. 1 oraz § 9 umowy o dofinansowanie w związku z zaprzestaniem realizacji projektu przez Beneficjenta i nie osiągnięciem w rezultacie zamierzonego celu projektu.

W ramach treści § 2 ust.2 umowy o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązał się do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, a co za tym idzie powinien zakupić innowacyjne urządzenie budowlane oraz osiągnąć w efekcie wzrost i utrzymanie dotychczasowego poziomu zatrudnienia w przedsiębiorstwie oraz wzrost innowacyjności dzięki wprowadzeniu innowacji produktowej i nietechnologicznej. Projekt nie został w ogóle zrealizowany przez Beneficjenta, a co za tym idzie Beneficjent nie wywiązał się z zobowiązania regulowanego postanowieniami treści § 2 ust.2 umowy o dofinansowanie.

Nieosiągnięcie założonego celu w projekcie świadczy również o naruszeniu treści § 3 ust.1 umowy o dofinansowanie, zgodnie z którym: *„Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości.”*

Ponadto, nieosiągnięcie założonego celu w projekcie, tak jak to powyżej omówiono, świadczy również o naruszeniu treści § 7 ust.1 umowy o dofinansowanie, zgodnie z którym: *„Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu.”*

W takim właśnie przypadku w treści § 7 ust.2 umowy o dofinansowanie wskazano następnie, że: „*W przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników na koniec okresu realizacji Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością docelową wskaźnika a osiągniętą wartością wskaźnika lub całości dofinansowania w przypadku nieosiągnięcia celu Projektu.*”

Wobec powyższego, faktem jest nieosiągnięcie przez Beneficjenta założonego celu projektu, a co za tym idzie niezrealizowanie założeń wskazanych we wniosku o dofinansowanie, podlegającemu w tak wskazanym zakresie ocenie merytoryczno-technicznej wskutek której przyznano dofinansowanie ze środków unijnych. Nadmienić należy, iż wszystkie ww. założenia projektowe brane były pod uwagę przy ocenie formalnej i merytoryczno-technicznej wniosku o dofinansowanie i miały wpływ na pozytywną ocenę tego wniosku i w konsekwencji jego dofinansowanie oraz zawarcie przez Instytucję Zarządzającą umowy o dofinansowanie projektu.

Choć Beneficjent złożył wniosek rozliczający zaliczkę na kwotę 119 700,00 jednak, pomimo wezwań Instytucji Zarządzającej, nie dokonał poprawy tego wniosku i nie przedstawił wymaganych dokumentów (m.in. potwierdzeń przelewów/wyciągów z konta, informacji o kontrakcie, specyfikacji technicznych, vide str 7 decyzji) oraz zwrotu pozostałej niewydatkowanej zaliczki na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej. Beneficjent miał świadomość konieczności rozliczenia ww. zaliczki, ponieważ podpisał umowę o dofinansowanie w której w treści § 9 ust. 4 umowy o dofinansowanie wskazano na obowiązek rozliczenia wypłaconych płatności zaliczkowych, a także treści § 9 ust. 5 umowy o dofinansowanie gdzie wskazano, iż wszelkie niewykorzystane kwoty płatności zaliczkowych podlegają zwrotowi na rachunek bankowy wskazany w treści § 1 ust. 24 umowy o dofinansowanie w terminie 90 dni kalendarzowych od dnia przekazania zaliczki, ale nie później niż w dniu złożenia wniosku o płatność końcową. Dodatkowo, w pouczeniu zawartym w piśmie znak: IR-XIV.432.2.278.2020, wysłanym do Beneficjenta w dniu 11.08.2020 r., poprzez system korespondencji elektronicznej SL2014 poinformowano Beneficjenta, że w przypadku konieczności zwrotu wypłaconego dofinansowania należy dokonać jego zwrotu na wskazany rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej.

Niezłożenie poprawnego wniosku o płatność rozliczającego płatność zaliczkową a także nie dokonanie jej zwrotu na wskazany rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej bezsprzecznie świadczy więc o naruszeniu przez Beneficjenta postanowień § 9 umowy o dofinansowanie oraz postanowień § 3 § 4 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 2367, z późn. zm.).

Ponadto, zaprzestanie realizacji projektu przez Beneficjenta i niezłożenie końcowego rozliczenia projektu świadczy również o niedochowaniu przez Beneficjenta terminu finansowego zakończenia realizacji projektu, który przypadał na dzień 01.10.2020 r., (a w związku z ogłoszonym stanem epidemii Covid-19 do 31.12.2020 r.), a co za tym idzie o naruszeniu przez Beneficjenta postanowień § 5 ust.1 umowy o dofinansowanie.

Przez **Zakończenie realizacji** - należy rozumieć sytuację, w której spełnione są dwa kryteria kumulatywnie:

- *wszystkie działania związane z realizacją projektu zostały faktycznie wykonane (żadna dalsza czynność nie jest wymagana do zakończenia projektu),*
- *wszystkie wydatki zostały poniesione przez Beneficjenta (żadne dalsze płatności nie będą już ponoszone przez Beneficjenta).*

W przedmiotowej sprawie Beneficjent nie zakończył realizacji projektu i w sposób oczywisty nie osiągnął, a tym bardziej nie utrzymał określonych celów projektu, co w ocenie Instytucji Zarządzającej przesądza o naruszeniu wskazanych procedur wydatkowania środków unijnych, a jednocześnie sprawia, iż dofinansowanie nie zostało wykorzystane zgodnie z jego przeznaczeniem. Brak żądania zwrotu takiego dofinansowania oznaczałoby de facto przyznanie pomocy przedsiębiorstwu znajdującemu się w trudnej sytuacji ekonomicznej, co nie jest dozwolone ze środków EFRR w ramach przedmiotowego programu operacyjnego. Odnosząc się do przepisów dotyczących przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej, to podnieść należy, iż na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 pomoc może być udzielana przedsiębiorcom, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 1 ust. 1 rozporządzenia nr 1407/2013, oraz przypadków, o których mowa w art. 3 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 289). Natomiast w art. 3 ust. 3 lit. d Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 wskazano że „EFRR nie wspiera:

„d) przedsiębiorstw w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa;”

Nie jest również możliwe rozważenie przesłanki „oszukańczego bankructwa”, gdyż ta brana jest pod uwagę jedynie w okresie trwałości projektu, a nie na początku jego realizacji, szczególnie w sytuacji, gdy beneficjent pobrał kwotę dofinansowania jedynie w formie zaliczki, a następnie zrezygnował z realizacji projektu.

Zgodnie z treścią rozdziału 5.3 „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”:

- 1) *Zachowanie trwałości projektu obowiązuje w odniesieniu do współfinansowanej w ramach projektu infrastruktury lub inwestycji produkcyjnych.*
- 2) *Zgodnie z postanowieniami art. 71 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności musi być zachowana przez okres 5 lat (3 lat w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta, z zastrzeżeniem pkt 7. W przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.*
- 3) *Za datę płatności końcowej, o której mowa w pkt 2, uznaje się datę obciążenia rachunku właściwej instytucji przekazującej środki beneficjentowi – w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową beneficjentowi są przekazywane środki, datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową- w pozostałych przypadkach.*
- 5) *Stwierdzenie naruszenia zasady trwałości oznacza konieczność zwrotu środków otrzymanych na realizację projektu, wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, proporcjonalnie do okresu niezachowania obowiązku trwałości – w trybie określonym w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, chyba że przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej stanowią inaczej.*
- 8) *Zasada trwałości nie ma zastosowania w przypadku:*

- a) instrumentów finansowych,
b) sytuacji, gdy beneficjent zaprzestał działalności z powodu ogłoszenia upadłości niewynikającej z oszukańczego bankructwa w rozumieniu przepisów w art. 71 rozporządzenia ogólnego.
- 9) *W przypadku zaprzestania prowadzenia działalności przez beneficjenta, właściwa instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie sprawdza, czy w odniesieniu do tego beneficjenta ogłoszona została upadłość. Brak ogłoszenia upadłości wobec beneficjenta, który zaprzestał prowadzenia działalności (z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 2171, z późn. zm.), oznacza naruszenie zasady trwałości.*
- 10) *W sytuacji, gdy wobec beneficjenta ogłoszona została upadłość, instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie – wykorzystując dostępne jej środki (zgodne z obowiązującymi przepisami prawa) przeprowadza weryfikację służącą ocenie, czy w danym przypadku występują przesłanki wskazujące, że upadłość mogła być skutkiem oszukańczego bankructwa. W przypadku zaistnienia podejrzenia, że upadłość beneficjenta mogła mieć charakter oszukańczy, instytucja jest zobowiązana do złożenia zawiadomienia o możliwości popełnienia czynu zabronionego w trybie art. 304§ 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, z późn. zm.).*
- 11) *Oszukańcze bankructwo potwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu oznacza naruszenie zasady trwałości projektu.*

W przedmiotowej sprawie Beneficjent pobrał jedynie zaliczkę, z której w dodatku się nie rozliczył, tym samym nie może być mowy o jakimkolwiek zakończeniu projektu.

Płatność zaliczkowa wypłacona Beneficjentowi w dniu 11.08.2020 r. z uwagi na nierozliczenie jej we wniosku o płatność lub poprzez jej zwrot, winna więc podlegać zwrotowi z uwagi na fakt, że do współfinansowania ze środków unijnych kwalifikuje się jedynie wydatek, który został faktycznie poniesiony przez Beneficjenta, zgodnie z postanowieniami dokumentu programowego tj. „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”. W rozdziale 6.4 – *Zasada faktycznego poniesienia wydatku* ww. Wytycznych wskazano bowiem, że do współfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony przez beneficjenta, a pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym tj. jako **rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego**. Następnie, w ww. Wytycznych wskazano, że dowodem poniesienia wydatku jest zapłacona faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej. W analizowanej sprawie Beneficjent nie poprawił wniosku rozliczającego część zaliczki, pomimo wezwań, nie przekazał potwierdzenia przelewu/wyciągu poniesionego częściowego wydatku założonego we wniosku o dofinansowanie i na współfinansowanie którego zawniioskował o ww. płatność zaliczkową ze środków EFRR. Takie działanie Beneficjenta świadczy również o naruszeniu postanowień dokumentów programowych tj. ww. Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków.

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca stwierdziła wykorzystanie środków dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem procedur obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania, którymi są obowiązujące przepisy prawa krajowego, a także wytyczne programowe i postanowienia umowy o dofinansowanie.

Zasady dotyczące osiągnięcia zamierzonego celu projektu, czy właściwego rozliczania środków dofinansowania, opisane w Wytycznych oraz w umowie o dofinansowanie były znane albo powinny być znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu miał obowiązek zapoznania się z tymi dokumentami programowymi. Ponadto, Beneficjent w pkt XVI.4 wniosku o dofinansowanie oświadczył, że „Oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego

Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, a w przypadku pozytywnego rozpatrzenia niniejszego wniosku zobowiązuję się do zapewnienia trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania planowanych efektów projektu opisanych za pomocą wskaźników w okresie 5/3 lat od płatności końcowej zgodnie z art. 71 Rozporządzenia Rady Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.”. W związku z czym, Beneficjent zgodnie z pkt XVI.4 wniosku o dofinansowanie miał świadomość, że przy realizacji Projektu bardzo ważnym aspektem jest dochowanie obowiązków nałożonych na beneficjenta w ramach obowiązujących przepisów prawa, wytycznych czy zapisów umowy o dofinansowanie.

Szczegółowe zasady dofinansowania projektu, który został wybrany w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 regulowane są w formie umowy, zawieranej pomiędzy beneficjentem, którego projekt został wybrany do dofinansowania a Instytucją Zarządzającą. Umowa ta określa prawa i obowiązki beneficjenta, w tym zasady zwrotu otrzymanych środków w przypadku nieprawidłowego ich wykorzystania oraz podstawy uznania, że środki są wykorzystywane nienależycie. Cywilnoprawny charakter umowy o dofinansowanie powoduje, że w zakresie w niej nieunormowanym zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego oraz przepisy aktów właściwych dla systemu wdrażania funduszy europejskich, takich jak ustawa wdrożeniowa, a także procedury, wytyczne i instrukcje wydawane przez właściwe instytucje zaangażowane w proces realizacji programu operacyjnego. Treść takiej umowy nie może zostać ukształtowana w sposób dowolny, gdyż zawierana jest w warunkach związania stron systemem realizacji programu operacyjnego przyjętym przez Instytucję Zarządzającą na podstawie art. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Umowa o dofinansowanie jest więc elementem projektu, tj. przedsięwzięcia realizowanego w ramach programu operacyjnego. W związku z powyższym, niewypełnienie jej postanowień przez Beneficjenta ma wpływ na realizację przez instytucję zarządzającą kompetencji do odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację projektu.

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca ponownie podkreśla, że Beneficjent zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie był zobowiązany do bezwzględnego stosowania zasad i warunków dofinansowania w niej zawartych tj. Beneficjent nie miał pełnej swobody i dyspozycyjności w podejmowaniu interpretacji zapisów umowy o dofinansowanie, ponieważ realizował projekt dofinansowany z udziałem środków publicznych, a nie całkowicie środków własnych.

W przedmiotowej sprawie należy podkreślić, iż w ramach projektu, który realizowany jest na podstawie umowy o dofinansowanie, Beneficjent dysponował środkami publicznymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, w odniesieniu do których, gdy chodzi o ich dystrybucję oraz wykorzystywanie, obowiązują szczególnego rodzaju zasady, w tym między innymi takie zasady ogólne, jak zasada przejrzystości, czy też transparentności, a co do przestrzegania tych zasad Beneficjent był zobowiązany przez postanowienia m.in. umowy o dofinansowanie (vide: § 3 ust.1 tejże Umowy).

Naruszenie zatem przez Beneficjenta procedur opisanych w Wytycznych, przepisach prawa oraz w umowie o dofinansowanie projektu dało Instytucji Zarządzającej podstawę do stwierdzenia obowiązku zwrotu tych środków jako wykorzystanych sprzecznie z tymi procedurami.

W przedmiotowej sprawie **naruszeniem procedur** skutkujących żądaniem zwrotu przekazanego dofinansowania było niewywiązanie się Beneficjenta z procedur opisanych w umowie o dofinansowanie, Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków, przepisów prawa krajowego (stanowiących podstawę Systemu Realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego i tym

samym będących „innymi procedurami” wydatkowania środków wskazanymi w art. 184 ustawy o finansach publicznych) tj. niewywiązanie się przez Stronę z zapisów zawartych w **§ 2 ust.2, § 3 ust.1, § 5 ust.1, § 7 ust.1 oraz § 9 umowy o dofinansowanie**. Zgodnie z ugruntowanym już w poprzedniej perspektywie finansowej orzecznictwem sądów administracyjnych takie istotne naruszenie przez Beneficjenta procedury obowiązującej przy wykorzystaniu otrzymanego dofinansowania, określonej w umowie o dofinansowanie, stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że zaistniała przesłanka określona w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p., uzasadniająca wydanie decyzji określającej kwotę dofinansowania podlegającą zwrotowi (wyrok NSA sygn. akt: II GSK 732/11).

W takim stanie faktycznym uznać należy, że Beneficjent **naruszył procedury wydatkowania środków unijnych i krajowych**, a tym samym środki finansowe przeznaczone na realizację projektu, w ramach którego nie osiągnięto założonego celu projektu z powodu zaprzestania jego realizacji przez Beneficjenta, podlegają zwrotowi. Na tej podstawie stwierdzić można, iż zaszła niezależna podstawa do żądania zwrotu całości dofinansowania, gdyż Beneficjent naruszył procedury realizacji Projektu zgodnie z przyjętymi założeniami.

Naruszenie § 2 ust.2, § 3 ust.1, § 5 ust.1, § 7 ust.1 oraz § 9 umowy o dofinansowanie przez Beneficjenta potwierdza wystąpienie pierwszej z przesłanek nieprawidłowości czyli naruszenia prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego.

Następnie, Instytucja Zarządzająca analizując kolejny element składowy definicji nieprawidłowości, którym jest „działanie lub zaniechanie podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie funduszy polityki spójności” wskazuje, że w analizowanej sprawie, zaniechaniem Beneficjenta było niezrealizowanie projektu w zakresie zarówno rzeczowym jak i finansowym w kształcie przyjętym we wniosku o dofinansowanie. Jednocześnie, autonomicznym działaniem Beneficjenta było również zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej, wynikające z faktu jej zakończenia wraz z dniem 31.12.2020 r.

Jednocześnie, Beneficjent zaniechał również dokonania zatrudnienia nowego pracownika oraz wprowadzenia w przedsiębiorstwie innowacji produktowej i nietechnologicznej, do czego był zobowiązany założeniami wniosku o dofinansowanie.

Następnie, należy również odnieść się do kwestii zaniechania Beneficjenta w zakresie braku finansowej realizacji projektu. Beneficjent w sposób całkowicie samodzielny zawniósł na podstawie wniosku o płatność nr RPSW....., złożonego w dniu 23.07.2020 r., o wypłatę płatności zaliczkowej środków dofinansowania w kwocie 150 000,00 zł, stanowiącej 85% środków przyznanego dofinansowania w umowie o dofinansowanie. Przedmiotowy wniosek o płatność został złożony przez Beneficjenta w dniu 23.07.2020 r., czyli już 2 dni po dniu podpisania umowy o dofinansowanie. W tym miejscu podkreślić również należy fakt, że Beneficjent w pismach z dnia 27.05.2020 r. oraz 05.06.2020 r. wnioskował o jak najszybsze podpisanie umowy o dofinansowanie tj.: „*Jednocześnie zwracam się z prośbą o przygotowanie Umowy o dofinansowanie, ponieważ chciałbym ją podpisać w możliwie jak najszybszym czasie*” oraz „*Jednocześnie uprzejmie informuję, iż jestem gotowy do podpisania Umowy o dofinansowanie w jak najszybszym możliwym terminie*”. Następnie, we wniosku o płatność z dnia 23.07.2020 r. wnioskującym o wypłatę zaliczki w pkt pn. Postęp rzeczowy realizacji projektu: „*Planowana jest wpłata zaliczki na Zakup Robota XC 800, zgodnie z Harmonogramem wydatków. Planowany jest zakup Żurawia Samojezdnego zgodnie z harmonogramem wydatków*”, a w kolejnym punkcie pn. „*Problemy napotkane w trakcie realizacji projektu*” Beneficjent oświadczył, że: „*Niewielkim problemem w realizacji projektu będzie to, że od momentu złożenia Wniosku o dofinansowanie*

urządzenia będące przedmiotem Projektu podrożały. Ale nie stanowi to dla mnie przeszkody w realizacji Projektu. Te wyższe koszty zakupu pokryję po prostu z własnych środków finansowych.” a w punkcie pn. „Oświadczenie beneficjenta” oświadczył, iż „Ja niżej podpisany oświadczam, iż zgodnie z moją wiedzą informacje zawarte we wniosku o płatność rzetelnie odzwierciedlają rzeczowy i finansowy postęp realizacji projektu.”

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca stwierdza, że wyżej omówione dane zawarte we wniosku o płatność nr RPSW..... oraz pismach Beneficjenta z dnia 27.05.2020 r. i 05.06.2020 r. w sposób bezsprzeczny potwierdzają, iż Beneficjent w sposób całkowicie świadomy i autonomiczny podjął się realizacji projektu i zawniósł o środki dofinansowania w formie zaliczki. Co więcej, Beneficjent we wniosku o płatność oświadczył, że wnioskowana do wypłaty zaliczka zostanie przeznaczona na sfinansowanie wydatków, wskazanych we wniosku o dofinansowanie.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca odnosząc się do stanowiska Beneficjenta zawartego w przekazanej korespondencji w kwestii zamknięcia działalności gospodarczej z uwagi na drastyczny spadek sprzedaży związany z wystąpieniem pandemii COVID-19, wskazuje że argument ten jest nieuzasadniony biorąc pod uwagę w szczególności powyżej omówione oświadczenia złożone w przekazanych ww. pismach oraz we wniosku o płatność. Beneficjent wnioskując o wypłatę środków zaliczki zapewniał, że posiada stabilną kondycję finansową i projekt będzie realizowany bez przeszkód. Decyzja w sprawie wnioskowania o wypłatę środków zaliczki też została podjęta całkowicie autonomicznie przez Beneficjenta. Co więcej, Beneficjent wnioskował uprzednio również o przyspieszenie procesu podpisania umowy o dofinansowanie (pismo z dnia 27.05.2020 r. oraz 05.06.2020 r. oraz z dnia 09.07.2020 r.), a niezwłocznie po jej podpisaniu wystąpił z wnioskiem o płatność o wypłatę przedmiotowej zaliczki. Takie działanie Beneficjenta potwierdza tylko fakt, że Beneficjent w sposób świadomy i zamierzony zawniósł o wypłatę środków zaliczki. Stan epidemii COVID-19 występuje na terenie Rzeczypospolitej Polskiej od miesiąca marca 2020 r., a Beneficjent w pismach od maja 2020 r. oświadczał, że jest gotowy do podpisania umowy o dofinansowanie. Następnie, Beneficjent w miesiącu lipcu 2020 r. świadomie podpisał umowę o dofinansowanie i po 2 dniach zawniósł o wypłatę środków dofinansowania w formie zaliczki. Wszystko to działo się w trakcie trwania tego stanu epidemii Wnioskując o wypłatę środków zaliczki, Beneficjent miał świadomość, iż będzie zobowiązany do jej rozliczenia we wskazanym w umowie terminie. Dodatkowo należy również wskazać, że we wniosku o dofinansowanie strona 1 wpisany jest wkład własny w wysokości 65 967,00 zł a dalej sekcja XVI. Oświadczenia wnioskodawcy pkt 10. „Oświadczam, że posiadam (będę posiadał) środki finansowe na zabezpieczenie wkładu własnego do niniejszego projektu,” podpisane przez Beneficjenta w datach: 28.07.2019 r., 07.01.2020 r., 24.02.2020 r. oraz ostatecznie 09.07.2020 r.. Następnie, do pisma z dnia 27.05.2020 r., złożonego do Instytucji Zarządzającej celem uzupełnienia dokumentacji koniecznej do podpisania umowy o dofinansowanie, Beneficjent załączył niżej wymienione dokumenty:

- zaświadczenie o posiadaniu rachunku bankowego, poświadczające posiadanie środków finansowych w wysokości ..... zł według stanu na dzień 08.05.2020 r.,
- potwierdzenie salda z rachunku bankowego współmałżonka (tj. poręczyciela wekslowego zgodnie z ustanowionym zabezpieczeniem prawidłowej realizacji projektu), poświadczające posiadanie środków finansowych w wysokości ..... zł według stanu na dzień 11.05.2020 r..

W związku z powyższym, należy wskazać, że ww. dokumenty wystawione i złożone do Instytucji Zarządzającej w trakcie trwania stanu epidemii COVID-19 utwierdzają IZ, iż stanowisko zajęte przez

Beneficjenta jest całkowicie nieuzasadnione i pozbawione oparcia w stanie faktycznym sprawy. Bezzasadne jest więc ww. stanowisko Beneficjenta zawarte w korespondencji przekazanej po rozwiązaniu umowy o dofinansowanie (tj. w pismach z dn. 27.04.2021 r. i 27.08.2021 r.).

W kwestii omawianej przesłanki stwierdzonej nieprawidłowości w postaci działania czy zaniechania Beneficjenta, Instytucja Zarządzająca również odnosi się do stanowiska Beneficjenta z pisma z dnia 27.04.2021 r., w którym wskazał, że zaprzestanie działalności gospodarczej i co za tym idzie i realizacji projektu spowodowane było ogłoszeniem upadłości. Beneficjent w piśmie z dnia 19.05.2021 r. stwierdził również, że zgodnie z treścią § 17 ust.6 umowy o dofinansowanie zaprzestał działalności gospodarczej z powodu ogłoszenia upadłości niewynikającej z oszukańczego bankructwa w rozumieniu przepisów art. 71 Rozporządzenia nr 1303/2013.

Instytucja Zarządzająca odnosząc się do ww. stanowiska Beneficjenta wskazuje, że zgodnie z postanowieniami § 17 ust.6 umowy o dofinansowanie zasada trwałości nie ma zastosowania w przypadku, gdy Beneficjent zaprzestał działalności z powodu ogłoszenia upadłości niewynikającej z oszukańczego bankructwa w rozumieniu przepisów art. 71 Rozporządzenia nr 1303/2013. W analizowanej sprawie jednakże w ogóle nie doszło do zrealizowania projektu, ponieważ Beneficjent zaprzestał realizacji projektu, a co za tym idzie okres trwałości projektu nawet nie został jeszcze rozpoczęty. Zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie okres trwałości projektu rozpoczyna się od dnia płatności końcowej środków dofinansowania (vide: § 17 ust.1 umowy o dofinansowanie), a w analizowanej sprawie Beneficjent nie złożył rozliczenia końcowego projektu tj. nie przekazał wniosku o płatność końcową rozliczającego otrzymane dofinansowanie w formie zaliczki i poświadczającego zrealizowanie inwestycji objętej wnioskiem o dofinansowanie. W związku z czym, Instytucja Zarządzająca stwierdziła niezrealizowanie projektu przez Beneficjenta, a co za tym idzie nie można w takim przypadku mówić o trwałości projektu, który w ogóle nie został zrealizowany. Bezzasadne jest więc powoływanie się w takim przypadku przez Beneficjenta na zasadę trwałości projektu.

Następnie, Instytucja Zarządzająca analizując kolejny element składowy definicji nieprawidłowości, którym jest „***naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem***” wskazuje, że w analizowanej sprawie doszło do rzeczywistego obciążenia budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem.

Instytucja Zarządzająca wskazuje, że **niniejsza szkoda dla budżetu Unii Europejskiej polegała na sfinansowaniu wydatku, który nie doprowadził w ogóle do realizacji założonego celu projektu** tj. zaliczka wypłacona ze środków EFRR w kwocie: 150 000,00 zł nie została przeznaczona przez Beneficjenta na sfinansowanie wydatku założonego do realizacji we wniosku o dofinansowanie. Projekt, na który przyznano i wypłacono dofinansowanie ze środków EFRR, miał przecież na celu, mierzonym wskaźnikami określonymi we wniosku o dofinansowanie, doprowadzić do wzrostu konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstwa prowadzonego przez Beneficjenta poprzez zakup nowego innowacyjnego urządzenia, które pozwoliłoby Beneficjentowi na ugruntowanie pozycji lidera. Ponadto, w nawiązaniu do ww. założeń wskazanych we wniosku o dofinansowanie należało się również spodziewać efektu wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwie o 1 etat oraz utrzymania dotychczasowego poziomu zatrudnienia, a także efektu w postaci wprowadzenia innowacji produktowej i nietechnologicznej w przedsiębiorstwie. W tym miejscu podkreślić należy, że jeden z celów tego projektu w postaci zwiększenia zatrudnienia w przedsiębiorstwie jest przecież pożądanym społecznie zjawiskiem niwelowania czy zmniejszania poziomu bezrobocia w regionie.

W takim kształcie wniosków o dofinansowanie wraz z załączoną dokumentacją konkursową został poddany ocenie merytoryczno-technicznej przez Instytucję Zarządzającą, w trakcie której przyznano odpowiednią punktację w odniesieniu do m.in. wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie, zgodnie z zatwierdzonymi Kryteriami oceny wniosku o dofinansowanie dla Działania 2.5.

Nie wywiązanie się przez Beneficjenta z postanowień umowy o dofinansowanie poprzez niezrealizowanie projektu założonego do realizacji w kształcie przyjętym we wniosku o dofinansowanie nabiera szczególnego znaczenia w kontekście kwestii zakładanego zwiększenia poziomu innowacyjności w regionie czy zakładanego zwiększenia poziomu zatrudnienia w regionie w wyniku realizacji niniejszego projektu, a które to kwestie miały znaczący wpływ na proces przyznawania dofinansowania przez Instytucję Zarządzającą.

Zgodnie z § 3 ust.1 umowy o dofinansowanie Beneficjent był zobowiązany do zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu oraz osiągnięcia celów (produktu i rezultatu) zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Miernikiem realizacji celów projektu, który realizował Beneficjent, były wskaźniki produktu i rezultatu stanowiące m.in. o obowiązku dokonania wzrostu wielkości zatrudnienia w prowadzonym przedsiębiorstwie oraz wprowadzenia innowacji produktowej i nietechnologicznej. Umowa o dofinansowanie nakłada na Beneficjenta obowiązek realizacji projektu tak, by ponoszenie wydatków następowało w sposób zapewniający osiągnięcie celów (produktów i rezultatów) zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Podpisując umowę o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązał się do realizacji Projektu w pełnym zakresie, zgodnie z umową o dofinansowanie i jej załącznikami oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie, w trakcie realizacji projektu jak i w okresie jego trwałości.

Osiągnięcie celu projektu następuje bowiem poprzez osiągnięcie planowanych wskaźników produktu oraz rezultatów. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że owe wskaźniki rezultatu nie zostały Beneficjentowi narzucone. To Beneficjent na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie określił, że deklaruje i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu. Należy zwrócić uwagę na fakt, że jednym z celów RPOWŚ na lata 2014-2020 było m.in. przeciwdziałanie bezrobociu poprzez tworzenie nowych miejsc pracy w regionie oraz zwiększanie poziomu innowacyjności w regionie.

W ramach realizacji projektu w prowadzonym przez Beneficjenta przedsiębiorstwie miały być wdrożone innowacje produktowe, procesowe i nietechnologiczne, a co za tym idzie cel ten miał mieć pozytywny wpływ na podnoszenie poziomu innowacyjności w regionie.

W przypadku bowiem deklarowania osiągnięcia wzrostu wielkości zatrudnienia w przedsiębiorstwie, w świetle treści Załącznika nr 1 do Uchwały nr 203/2019 Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 z dnia 20.02.2019 r. pn. *Kryteria wyboru projektów dla Działania 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, Typ projektu: Projekty realizowane w ramach pomocy de minimis do 200 000,00 PLN, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, zwanego dalej Kryteriami merytorycznymi*, projekt w zakresie kryterium „**Poziom bezrobocia na obszarze, na którym realizowany jest projekt**” otrzymywał maksymalnie 2 punkty, a waga tego kryterium stanowiła liczbę 3 co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba punktów była mnożona razy 3 czyli po zważeniu punktów projekt otrzymywał maksymalnie 6 punktów w tym kryterium. W ramach tego kryterium w wyniku dokonanej oceny projekt uzyskał maksymalną liczbę 2 punktów

ponieważ miejscem realizacji tego projektu był powiat kielecki, gdzie współczynnik bezrobocia na dzień naboru wniosków wynosił 11% i tym samym był wyższy od średniej dla województwa świętokrzyskiego wynoszącej wtedy 8,3%. Jednocześnie z uwagi na wpływ projektu na zmniejszanie poziomu bezrobocia waga tego kryterium merytorycznego wynosiła liczbę 3, co oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytorycznej liczba tych punktów została pomnożona razy 3, czyli w analizowanym przypadku dzięki zadeklarowanemu miejscu realizacji projektu Beneficjent uzyskał maksymalną liczbę . punktów.

Następnie, w ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Wpływ realizacji projektu na tworzenie nowych miejsc pracy**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 9 punktów. Beneficjent zadeklarował stworzenie 1 nowego etatu dla pracownika jednakże nie złożył jasnej deklaracji, że zatrudnienie dotyczyć będzie osoby. Beneficjent uzyskał liczbę . punktów.

Następnie, w ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Stopień innowacyjności projektu**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 3 pkt. Beneficjent zadeklarował wdrożenie 1 innowacji procesowej (usługa montażowa wielkogabarytowych okien przy użyciu nowoczesnego robota montażowego) w skali regionalnej. Beneficjent uzyskał maksymalną liczbę . punktów.

W ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Zgodność projektu z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 2 pkt. Beneficjent zadeklarował, że projekt jest zgodny z Regionalną Inteligentną Specjalizacją pn. Zasobooszczędne budownictwo. Beneficjent uzyskał maksymalną liczbę . punktów.

Następnie, w ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Wkład środków prywatnych**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 15 pkt. Beneficjent zadeklarował podwyższenie wkładu własnego o 10%. Beneficjent uzyskał liczbę .. punktów.

W ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Miejsce odprowadzania podatków**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 7 pkt. Beneficjent zadeklarował, że będzie odprowadzał podatek w Drugim Urzędzie Skarbowym w Kielcach na terenie województwa świętokrzyskiego. Beneficjent uzyskał maksymalną liczbę . punktów.

Następnie, w ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Działalność w obrębie której realizowany jest projekt**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 4 pkt. Ponieważ działalność gospodarcza, jaką prowadził Beneficjent nie wpisywała się w działalność produkcyjną (prowadzenie działalności o charakterze głównie usługowym tj. zakładanie stolarki budowlanej), a zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu premiowana była działalność produkcyjna. Beneficjent uzyskał liczbę . punktów.

W ramach kolejnego Kryterium merytorycznego pn. „**Dodatkowe efekty projektu**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 3 pkt, ponieważ Beneficjent nie wskazał w projekcie efektu proekologicznego w postaci zmniejszenia wskaźnika przenikalności cieplnej Beneficjent uzyskał liczbę . punktów.

Następnie, w ramach ostatniego Kryterium merytorycznego pn. „**Okres prowadzenia działalności gospodarczej**” można było uzyskać liczbę maksymalnie 6 pkt, ponieważ okres prowadzenia działalności gospodarczej przez Beneficjenta wynosił powyżej 5 lat, a zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu premiowana była działalność gospodarcza o okresie prowadzenia powyżej 5 lat. Beneficjent uzyskał liczbę . punktów.

Łącznie w wyniku dokonanej oceny merytorycznej projekt uzyskał .. punkty.

Nieosiągnięcie przez Beneficjenta zakładanego efektu realizacji projektu w formie utworzenia 1 nowego miejsca pracy czyli nieosiągnięcie wzrostu wielkości zatrudnienia i zmniejszenia tym samym poziomu bezrobocia w regionie jest tożsame z wyzerowaniem wartości wskaźników dot. zatrudnienia, a co za tym idzie Beneficjent otrzymałby 12 punktów mniej w ww. kryteriach merytorycznych pn. „Wpływ realizacji projektu na tworzenie nowych miejsc pracy” i „Poziom bezrobocia na obszarze, na którym realizowany jest projekt” w części C karty oceny merytorycznej. Jednocześnie, **nieosiągnięcie przez Beneficjenta zakładanego efektu realizacji projektu w formie wprowadzenia innowacji produktowej i nietechnologicznej** jest tożsame z wyzerowaniem wartości wskaźników dotyczących wprowadzenia ww. innowacji, a co za tym idzie Beneficjent otrzymałby 3 punkty mniej w ww. kryterium merytorycznym pn. „Stopień innowacyjności projektu” w części C karty oceny merytorycznej. **W efekcie oznaczałoby to, że z ogólnej liczby uzyskanych .. punktów projekt otrzymałby tylko .. punktów tj. .. – 15 = .. punktów. To z kolei skutkowałoby odrzuceniem projektu** na etapie oceny punktowej z powodu nieosiągnięcia wymaganego minimum punktowego w konkursie zamkniętym nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-253/19 tj. minimalnie 33 punkty. Na liście rankingowej projektów wybranych do dofinansowania w ramach ww. konkursu zamkniętego znalazły się bowiem projekty, które uzyskały minimalną liczbę punktów 33, a analizowany projekt bez uzyskania ww. 15 punktów za tworzenie nowych miejsc i podnoszenie poziomu innowacyjności w regionie miałby .. punktów i byłby poniżej minimalnego poziomu punktów na liście rankingowej i w rezultacie nie uzyskałby dofinansowania ze środków wspólnotowych.

Analogicznie **nieosiągnięcie przez Beneficjenta zakładanego efektu realizacji projektu w formie wniesienia do projektu udziału środków własnych** jest tożsame z wyzerowaniem wartości wskaźnika pn. „Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6) [zł]”, a co za tym idzie Beneficjent otrzymałby aż 10 punktów mniej w ww. kryterium merytorycznym pn. „Wkład środków prywatnych” w części C karty oceny merytorycznej. **W efekcie oznaczałoby to, że z ogólnej liczby uzyskanych 42 punktów projekt otrzymałby tylko .. punktów tj. .. – 10 = ..punktów. To z kolei skutkowałoby odrzuceniem projektu** na etapie oceny punktowej z powodu nieosiągnięcia wymaganego minimum punktowego w konkursie zamkniętym nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-253/19 tj. minimalnie 33 punkty.

Ponadto, **zamknięcie przez Beneficjenta prowadzonej działalności gospodarczej zniweczyło również zakładane efekty realizacji projektu w postaci zwiększenia udziału inwestycji realizowanych w ramach regionalnych inteligentnych specjalizacji, działalności w obrębie, której realizowany jest projekt czy funkcjonowania przedsiębiorstwa odprowadzającego podatki na terenie województwa świętokrzyskiego**, czyli Beneficjent otrzymałby 11 punktów mniej w wyżej omówionych kryteriach merytorycznych w części C karty oceny merytorycznej. **W efekcie oznaczałoby to, że z ogólnej liczby uzyskanych .. punktów projekt otrzymałby tylko .. punktów tj. .. – 11 = .. punktów. To z kolei skutkowałoby odrzuceniem projektu** na etapie oceny punktowej z powodu nieosiągnięcia wymaganego minimum punktowego w konkursie zamkniętym nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-253/19 tj. minimalnie 33 punkty.

Można zatem bez żadnej wątpliwości stwierdzić, że bez zadeklarowania utworzenia 1 nowego etatu i wzrostu wielkości zatrudnienia w przedsiębiorstwie o ten etat czy wprowadzenia dwóch innowacji w prowadzonej działalności gospodarczej oraz bez zadeklarowania wniesienia środków własnych do finansowania inwestycji, projekt nie zakwalifikowałby się do dofinansowania w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020.

Zdaniem Instytucji Zarządzającej nie ulega więc wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie ziścił się również trzeci element składowy definicji nieprawidłowości, a mianowicie doszło do szkody

finansowej poprzez obciążenie budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem tj. niniejsza szkoda dla budżetu Unii Europejskiej polegała na sfinansowaniu wydatku, który nie doprowadził w ogóle do realizacji projektu i tym samym założonych efektów realizacji projektu w zakresie czy to zwiększenia zatrudnienia w przedsiębiorstwie czy podniesienia poziomu innowacyjności regionu czy zwiększenia dochodów regionu uzyskiwanych z tytułu podatków od prowadzonej w tym regionie działalności gospodarczej.

Różnica w wartości wydatków kwalifikowalnych w chwili podjęcia decyzji o dofinansowaniu rzeczono projektu jest istotna w obszarze celowości poniesienia tych wydatków, a to z kolei ma bezpośredni wpływ na budżet Unii Europejskiej, ponieważ środki będące różnicą wydatków sprzed i po zmianach potencjalnie mogły mieć inne i efektywniejsze przeznaczenie. W analizowanej sprawie Beneficjent obciążył budżet Unii Europejskiej środkami EFRR w kwocie 150 000,00 zł, które nie doprowadziły do realizacji projektu i jego założonych celów w zakresie zwiększenia zatrudnienia w przedsiębiorstwie, czy podniesienia poziomu innowacyjności regionu oraz zwiększenia dochodów regionu uzyskiwanych z tytułu podatków od prowadzonej w tym regionie działalności gospodarczej.

Stanowisko zajęte przez Instytucję Zarządzającą znajduje swoje odzwierciedlenie w orzecznictwie sądowym, tj. m.in. w wyrokach sygn. akt: II SA/Bd 153/16 wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 08.06.2016, wyrok NSA I GSK 1192/18 z dnia 05.04.2019 r., wyrok WSA w Warszawie z dnia 25 maja 2016 r. sygn. akt V SA/Wa 3484/15 czy wyrok WSA w Kielcach sygn. akt I SA/Ke 357/20 z dnia 17.12.2020 r.

IZ podkreśla, że szczegółowe zasady dofinansowania projektu oraz prawa i obowiązki beneficjenta z tym związane, regulowane są w formie umowy o dofinansowanie. Powodem zwrotu dofinansowania przez stronę jest ustalenie, że doszło do naruszenia postanowień umowy o dofinansowanie, a tym samym procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p., co wypełniło przesłankę z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Dla wypełnienia dyspozycji normy art. 207 u.f.p. pozostaje bez znaczenia rodzaj naruszenia. Rodzaj naruszenia decyduje jedynie o kwalifikacji z art. 207 ust. 1 pkt 1-3. W sprawie IZ stwierdza, że naruszenia wypełniają dyspozycję z pkt 2 ww. normy. IZ zaznacza, że rozwiązanie umowy o dofinansowanie nastąpiło na podstawie jej § 25 ust. 1 pkt 2, który stanowi, że jeżeli Beneficjent zaprzestał realizacji Projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z niniejszą Umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu. Wystąpienie takiej nieprawidłowości stanowiło podstawę wypowiedzenia umowy i jednocześnie wypełniło przesłankę art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Zatem stanowisko Beneficjenta, że wykorzystał środki „zgodnie z umową i harmonogramem wniosku o dofinansowanie” i że zachował „wszelkie procedury” nie może zostać uwzględnione.

Mając na uwadze ogólną regulację obowiązującą w ramach projektów dofinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej należy wskazać, iż poprzez zawarcie umowy o dofinansowanie projektu beneficjenci mają obowiązek zrealizować i rozliczyć swój projekt według zasad określonych w umowie o dofinansowanie.

W związku z czym należy stwierdzić, że poprzez niezrealizowanie projektu przez Beneficjenta doszło w efekcie do sfinansowania wydatku, który nie doprowadził do realizacji założonych celów projektu. Wymiar szkody w budżecie Unii Europejskiej, do której doszło poprzez wypłatę środków EFRR na realizację ww. projektu, którego wszystkie cele nie zostały w ogóle osiągnięte, został ustalony w sposób rzeczywisty tj. co do faktycznej kwoty wypłaconych środków EFRR na projekt, który nie został w ogóle zrealizowany. Beneficjent w ramach przyznanych w umowie o dofinansowanie środków EFRR w kwocie ..... zł otrzymał poprzez wypłatę na wskazany rachunek bankowy środki dofinansowania w wysokości 150 000,00 zł, zawnioskowane na podstawie wniosku o płatność nr RPSW..... w formie płatności zaliczkowej. Kwota środków

EFRR w wysokości 150 000,00 zł, otrzymana i nierozliczona przez Beneficjenta, stanowi więc **rzeczywistą szkodę w budżecie Unii Europejskiej**. Institucja Zarządzająca ustaliła więc kwotę dofinansowania do zwrotu w wysokości 150 000,00 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, stanowiącą poniesioną kwotę środków wspólnotowych z EFRR na sfinansowanie wydatku, który nie doprowadził do realizacji i osiągnięcia założonych celów projektu.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę również na zapisy jednego z dokumentów stanowiących podstawę systemu realizacji RPOWŚ na lata 2014-2020 tj. „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” (vide: art. 6 ustawy wdrożeniowej), gdzie w rozdziale 8.8 wskazano, że: *„Na etapie rozliczenia końcowego wniosku o płatność kwalifikowalność wydatków w projekcie oceniana jest w odniesieniu do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, co jest określane jako reguła proporcjonalności. Założenia merytoryczne projektu, o których mowa w pkt 2, mierzone są poprzez wskaźniki produktu i rezultatu bezpośredniego, określone we wniosku o dofinansowanie projektu. Zgodnie z regułą proporcjonalności, w przypadku nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu właściwa instytucja będąca stroną umowy może uznać za niekwalifikowalne wszystkie wydatki lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu. Wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu.”*

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca zastosowała ww. regułę proporcjonalności i z uwagi na niezrealizowanie w ogóle żadnego z celów projektu uznała wszystkie wydatki za niekwalifikowalne w ramach projektu. Przy zastosowaniu reguły proporcjonalności do zwrotu jest więc całość kwoty wypłaconego wsparcia ze środków EFRR w wysokości 150 000,00 zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, które nierozdzielnie wiążą się z wykrytą nieprawidłowością i są konsekwencją nieprawidłowego wykorzystania środków europejskich (vide: art. 207 ust.1 u.f.p.). Ponadto, przy określaniu daty początkowej terminu naliczania ww. odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, Instytucja Zarządzająca wzięła pod uwagę treść przepisu krajowego tj. art. 207 ust.1 u.f.p., gdzie wskazano, że odsetki te powinny być naliczane od dnia przekazania środków dofinansowania.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca podkreśla, że termin początkowy naliczania odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych został określony w oparciu o obowiązujące przepisy prawa (vide: art. 207 ust.1 u.f.p.) oraz przy uwzględnieniu wysokości kwoty nieprawidłowości w stosunku do otrzymanych płatności środków dofinansowania.

W analizowanej sprawie, jak powyżej omówiono, zastosowanie znajduje więc definicja „nieprawidłowości” zawarta w przywołanym art. 2 pkt 36 Rozporządzenia nr 1303/2013, bowiem Beneficjent poprzez swoje zaniechanie dopuścił się naruszenia procedur obowiązujących w ramach RPOWŚ 2014-2020 oraz nie sposób jest również wykluczyć, iż popełnione przez Beneficjenta omówione powyżej naruszenie, miało faktyczny wpływ na budżet Unii Europejskiej. Beneficjent poprzez niezrealizowanie projektu i nieosiągnięcie jego celów założonych we wniosku o dofinansowanie, naraził budżet Unii Europejskiej na sfinansowanie wydatku, który nie doprowadził w rezultacie do realizacji założonych celów. W związku z czym, zdaniem Instytucji Zarządzającej w analizowanej sprawie przedmiotowe naruszenie miało faktyczny wpływ na budżet Unii Europejskiej.

Nie ulega wątpliwości, że w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w trybie administracyjnym. Ponadto należy podkreślić, że z normy zawartej w art. 207 u.f.p. wynika, że procedury zwrotu, o których mowa w tym przepisie mają charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawa.

W tym stanie rzeczy przesłanki zwrotu środków determinuje treść art. 207 u.f.p. Istotą postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków jest wyłącznie stosunek administracyjny, który wymaga ustalenia jednej z przesłanek o których mowa w art. 207 niniejszej ustawy. W ocenie Instytucji Zarządzającej w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachodzi przesłanka o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 1 i 2 u.f.p. Obowiązek zwrotu środków przez ..... jest następstwem ich wykorzystania niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p.

Zgodnie z art. 184 obowiązującej ustawy o finansach publicznych wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków”, o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 ustawy ufp) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Wspomniane reguły nie są przedmiotem regulacji prawa unijnego. Z kolei w prawie krajowym systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu operacyjnego. Wspomniany wzór umowy składa się także na dokumentację konkursową. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 ustawy u.f.p.) o "innych procedurach" obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię. Nadanie analizowanemu terminowi innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 211 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 207 ust.1 ustawy u.f.p) byłoby wyłączone. Taką sytuację należy wykluczyć, gdyż nie sposób przyjąć, że ustawodawca wprowadził rozwiązania, które w istocie nie byłyby możliwe do stosowania (vide: Wyrok NSA z dnia 19.06.2012 r., sygn. akt II GSK 732/11).

Z jednej strony, prawa i obowiązki Beneficjenta określała umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 21.07.2020 r., a z drugiej strony, stosunek prawny jest kształtowany postanowieniami dokumentów opracowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w tym: „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków”, czy „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji projektów”.

Zasady kwalifikowalności wydatków były znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji Projektu miał obowiązek zapoznania się z wytycznymi oraz procedurami postępowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie projektu. Beneficjent korzystając z możliwości, jakie daje regionalny program operacyjny musi się dostosować do jego wymogów. Jeżeli program stawia określone wymagania, należy je spełnić, by skorzystać z możliwości dofinansowania projektu. Ustalone kryteria, jak i wytyczne wiążą w równym stopniu wszystkich beneficjentów (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23.08.2011 r. sygn. akt II SA/Bd 672/11, wyrok NSA z 18.05.2011 r. sygn. akt II GSK 817/11, wyrok NSA z 16.11.2010 r. sygn. akt II GSK 1234/10).

W obu ww. dokumentach tj. Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz w umowie o dofinansowanie projektu, stanowiących element składowy systemu realizacji regionalnego programu operacyjnego, zawarto zasadę, iż aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny musi być poniesiony zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego i krajowego, w tym zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a wynikającymi z podpisanej umowy o dofinansowanie.

W związku z powyższym, naruszenie przez Beneficjenta postanowień umownych zawartych w umowie o dofinansowanie jest naruszeniem obowiązujących procedur i skutkuje uznaniem wydatku za niekwalifikowalny i podlegający zwrotowi.

Projekt nie został zrealizowany przez Beneficjenta, a co za tym idzie doszło do naruszenia zapisów: **§ 2 ust.2, § 3 ust.1, § 5 ust.1, § 7 ust.1 oraz § 9** umowy o dofinansowanie, a co za tym idzie wszystkie środki dofinansowania wypłacone w ramach umowy o dofinansowanie zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w związku z czym podlegają zwrotowi. Natomiast zgodnie z **§ 25 ust. 4 umowy o dofinansowanie** „*W przypadku zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości Beneficjenta, powodującej, iż nie zostaną zrealizowane cele dofinansowanego Projektu, przy jednoczesnym braku wystąpienia nieprawidłowości, Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu kwoty przekazanego dofinansowania.*”

Mając powyższe na uwadze, Instytucja Zarządzająca stwierdza, że zachodzi podstawa do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w odniesieniu do ....., zamieszkałego ....., wcześniej prowadzącego działalność pod nazwą: ..... adres do korespondencji ....., w łącznej wysokości: **150 000,00 zł (słownie: sto pięćdziesiąt tysięcy złotych, 00/100)**, jak w pkt 1 sentencji decyzji wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Termin początkowy naliczania odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych ustalono od dnia przekazania środków dofinansowania wykorzystanego niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem procedur, jak w pkt 2 sentencji decyzji.

Sposób płatności winien nastąpić w formie przelewu środków na następujący rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego: Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, o których mowa w pkt 1 decyzji wraz z należnymi odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, o których mowa w pkt 2 decyzji, należy wpłacić w terminie **14 dni** od dnia doręczenia ostatecznej decyzji na rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach nr **86 1020 2629 0000 9402 0342 7457** prowadzony w PKO Bank Polski S.A.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydając niniejszą decyzję oparł się o stan faktyczny i prawny według chwili jej wydania, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności faktyczne sprawy.

W świetle powyższego Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 orzeka jak w sentencji.

Wydając decyzję, Zarząd Województwa Świętokrzyskiego oparł się na następujących dokumentach:

- 1) Umowa o dofinansowanie nr: RPSW..... z dnia 21.07.2020 r. wraz z projektem Aneksu nr RPSW....., podpisanym jednostronnie przez Instytucję Zarządzającą a nie odesłanym przez Beneficjenta,
- 2) Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- 3) Regulamin jednoetapowego konkursu zamkniętego nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-253/19 wraz z załącznikami,
- 4) Załącznik nr 1 do Uchwały nr 203/2019 r. Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 z dnia 20.02.2019 r. pn. *Kryteria wyboru projektów dla Działania 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, Typ projektu: Projekty realizowane w ramach pomocy de minimis do 200 000 PLN, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,*
- 5) Wniosek o dofinansowanie projektu nr RPSW..... wraz z załącznikami tj. dokumentacją konkursową, w tym Biznes Planem i Oświadczeniami,
- 6) Wnioski o płatność wraz z załącznikami,
- 7) Dyspozycja wystawienia zlecenia płatności współfinansowania UE na rzecz Beneficjenta w ramach Osi Priorytetowej 2 RPOWŚ na lata 2014-2020, Działanie 2.5 wraz z załącznikami,
- 8) Pisma Beneficjenta z dnia 27.05.2020 oraz 05.06.2020 r.,
- 9) Pismo Beneficjenta z dnia 19.10.2020 r.,
- 10) Pismo Instytucji Zarządzającej znak IR-V.432.71.446.2019 z dnia 06.11.2020 r.,
- 11) Pismo Beneficjenta z dnia 31.12.2020 r.,
- 12) Pismo Instytucji Zarządzającej znak IR-V.432.71.446.2019 z dnia 12.01.2021 r.,
- 13) Wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP z dnia 03.02.2021 r.,
- 14) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-V.432.71.446.2019 z dnia 23.02.2021 r. tj. rozwiązanie umowy o dofinansowanie oraz pismo z dnia 02.03.2021 r. oraz z dnia 13.04.2021 r.
- 15) Pismo Beneficjenta z dnia 27.04.2021 r. wraz z wnioskiem dłużnika,
- 16) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-V.432.71.446.2019 z dnia 07.05.2021 r.,
- 17) Pismo Instytucji Zarządzającej znak IR-XIII.432.2.25.2020 z dnia 18.06.2018 w SYSTEMIE SL2014,
- 18) Karta oceny wniosku do odzyskania zaliczki z dnia 22.06.2021 r.,
- 19) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.2.278.2021 z dnia 05.07.2021 r., tj. wezwanie do zwrotu,
- 20) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.2.278.2021 z dnia 05.08.2021 r. tj. zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego,
- 21) Pismo Beneficjenta z dnia 27.08.2021 r.,
- 22) Pismo Instytucji Zarządzającej znak: IR-XIV.432.2.278.2021 z dnia 13.09.2021 r. tj. zawiadomienie o zgromadzeniu materiału dowodowego,

- 23) Pismo Beneficjenta z dnia 04.10.2021 r.,
24) Wniosek Beneficjenta z dnia 20.10.2021 r.

POUCZENIE

Decyzja jest nieostateczna w administracyjnym toku instancyjnym. Zgodnie z art. 207 ust. 12a ustawy o finansach publicznych Beneficjent może złożyć do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 127a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego Beneficjent w trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy może zrzec się tego prawa. Wówczas, z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Jeżeli Beneficjent nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Wpis stosunkowy od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej ponad 100.000 zł wynosi 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł. Beneficjent ma możliwość ubiegania się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

W przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są: wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji. Jeżeli Beneficjent nie zwróci środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia upływu terminu o którym mowa wyżej, wówczas zostaje wykluczony z możliwości otrzymania kolejnych środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Okres wykluczenia rozpoczyna się od dnia kiedy decyzja stała się ostateczna zaś kończy się z upływem trzech lat od dnia dokonania zwrotu tych środków.

MARSZAŁEK

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

ANDRZEJ BĘTKOWSKI

Decyzja została sporządzona w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, które otrzymują:

- 1) Beneficjent: .....
- 2) a/a – 2 egzemplarze.